

12.11.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1299
Toplantı Tarihi/Sayısı : 16.10.2024/235
Karar Numarası : 2024/1121
Başvuran : O.S.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Ankara 1 No'lu Barosu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Ankara 1 No'lu Barosuna kayıtlı görme engelli avukat olan başvuranın, muhatap Baronun avukatların kullanımına sunduğu kütüphanedeki mevcut eserlerden görme engeli nedeniyle yararlandırılmamasının engellilik temelinde ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Ankara 1 No'lu Barosuna kayıtlı görme engelli bir avukat olduğunu, 1990 yılından beri serbest avukat olarak görevini sürdürdüğünü, Baronun 2009 yılında kütüphanede görme engelli avukatlar için kitap tarama ünitesi oluşturduğunu, böylece görme engelli avukatların kütüphanedeki yazılı kaynaklara erişiminin sağlandığını, ancak mevcut yönetimin 20/8/2023 tarihinden itibaren kitap tarama uygulamasına son verdiğini,

b. Baro yönetiminin kitap tarama faaliyetinin durdurulmasına gerekçe olarak yayınevlerinin zarara uğradıkları, alt yapının kurulmadığı gibi çelişkili birtakım açıklamalarda bulunduğunu, bu şekilde görme engelli avukatların oyalandığını, Baronun 2023 Temmuz ayında kitap tarama cihazının eski olduğunu ve yenisinin alınmasının maddi külfet yaratacağını belirttiğini, bunun üzerine 23/8/2023 tarihinde Baroya 23.700,00 TL gönderildiğini, ancak kitap tarama faaliyetinin yine de başlatılmadığını ve paranın bağış yapanlara iade edilmediğini,

c. Muhatap Baronun engelli bireylere hizmet amacıyla kurulan bir kuruluş olmadığı iddiasında bulunduğunu, kendisinin görme engelli bir avukat olarak Baroya üye olduğunu, kendisi gibi görme engelli başka avukatların da bulunduğunu, Baronun avukatların kullanımına sunduğu kütüphanedeki mevcut eserlere erişim hakkından sırf görme engelli olması nedeniyle yararlanamadığını, ancak görme engeli olmayan avukatların yararlanabildiğini, bu nedenle Baronun engellilik temelinde doğrudan ayrımcılık yaptığını,

ç. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun (FSEK) Ek 11'inci maddesi uyarınca yayınların ticari amaçla çoğaltılmaması yine bu amaçla satılmaması kaydıyla belli kuruluşların bu eserleri çoğaltabileceğini, 5846 sayılı Kanun metninde eserleri çoğaltabilecek kuruluşların örnek kabilinden sayıldığını, amaca uygun düştüğü ölçüde madde metninde sayılan kuruluşlar dışında da alenileşmiş eserlerin niteliğine göre başka kuruluşlarca da ticari amaç güdülmek kaydıyla çoğaltılabileceğini, buna rağmen muhatap Baronun kitap tarama faaliyetini tekrar başlatmaktan imtina ettiğini,

d. Söz konusu uygulamanın düzeltilmesi için 14/5/2024 tarihinde Baroya başvurduğunu, kendisine 30 gün içerisinde cevap verilmediğini ve görme engelli bir avukat olarak Baro kütüphanesinde bulunan yayınlanmış hukuk eserlerine erişememesinin ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Ankara 1 Nolu Barosundan alınan yazılı görüşte:

a. Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşması'nın (Marakeş Anlaşması) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin 20/3/2021 tarihli 31429 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği, FSEK Ek 11'inci madde ile Marakeş Anlaşması hükümleri arasında bazı farklılıklar bulunduğu, FSEK Ek 11'inci madde hükmünün 2004 yılından beri yürürlükte olduğu,

b. FSEK Ek 11'inci maddede eserin çoğaltılması konusunda izin alınmadan işlem yapma konusunda istisna öngörüldüğü, bir eserin engellilere özgü nüshaları yoksa ancak istisna kapsamında çoğaltılabileceği ve ödünç verilebileceği, mali hak sahibi olan yayınevi engellilerin kullanımına uygun olarak piyasaya o eseri sunmuşsa artık o eserin FSEK Ek 11'inci maddede yer alan istisna kapsamında uygulamaya tabi olamayacağı, Marakeş Anlaşması'nda ise piyasadan makul şartlarda ve ticari olarak elde edilememe durumunun yeterli kabul edildiği, ilgili istisna kapsamında hak sahiplerine makul bir bedel ödenip ödenmeyeceği hususunun iç hukuka bırakıldığı,

c. FSEK Ek 11'inci maddede alenileşmiş veya yayınlanmış ilim ve edebiyat alanındaki yazılı eserlerle sınırlı bir istisnanın söz konusu olduğu, FSEK Ek 11'inci maddede engelli terimi kullanılırken Marakeş Anlaşması'nda ise yararlanıcı kelimesinin kullanıldığını, bu kelimenin körler, görsel bir özürlü veya algı ya da okuma engeli olması nedeniyle basılı eserleri, böyle bir özürlü veya engeli olmayan kişilere oranla büyük ölçüde aynı düzeyde okuyamayan ve iyileştirilemeyecek kişiler, fiziksel engelinden ötürü bir kitabı tutamayan, sayfalarını çeviremeyen ya da okumak için kabul edilebilir düzeyde gözlerini hareket ettiremeyen ve odaklanamayan kimseler olarak sayıldığı,

ç. FSEK Ek 11'inci maddede yetkili kuruluşların engelliler için eseri çoğaltmasının ihtiyaç kadar, amacına uygun olarak kullanım ve ticari amaç gütmeme şartlarını taşıması gerektiğinin hükme bağlandığı, Marakeş Anlaşması'nda ise sadece amacı dışında kullanılmama şartının öngörüldüğü, Baro tarafından kurulması planlanan Görme Engelliler Kütüphanesinin FSEK Ek 11'inci maddedeki

istisna kapsamına dahil olmadığı, bu nedenle başvuranın talebine olumlu yanıt verilemediği, Baro aleyhine kusur izafe edilmesinin mümkün olmadığı,

d. Konuya ilişkin olarak Ankara Barosu Fikrî Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Kurulunun Ankara Barosu Görme Engelli Kütüphanesi Projesi'ni fikrî mülkiyet hukuku bağlamında değerlendirdiği ve bu konuda rapor hazırlandığı, raporun görüş yazısı ekinde yer aldığı, raporda FSEK 11'inci maddede öngörülen istisnanın bireysel ve topluluk olarak yararlanmayı sağlayan istisna şeklinde ikiye ayrıldığı, bu istisnaların şartlara bağlandığı, Görme Engelliler Kütüphanesi Projesi'nin görme engelli avukatların tamamına yönelik olduğu, bireysel değil topluluk olarak yararlanmayı sağlayan istisnanın şartlarını sağlaması gerektiği, bu açıdan çoğaltımın engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi bir kuruluş tarafından yapılması gerektiği, Baronun bu yönde bir kuruluş olmadığı, Projenin FSEK ve Marakeş Anlaşması bağlamında istisna kapsamında kalmayacağı görüşüne yer verildiği belirtilmiştir.

4. Muhatapın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte başvuran:

a. Muhatap Baro tarafından verilen cevabın hukuka uygun olmadığını, Baronun Marakeş Anlaşması'ndaki ve FSEK'deki düzenlemeler arasında farklılıklar bulunduğuna yönelik iddialarının Anayasa'nın 90'ıncı maddesine aykırı olduğunu, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi uyarınca yürürlüğe girmiş milletlerarası bir sözleşme ile bir iç hukuk normu arasında çelişki varsa milletlerarası hukuk kuralının uygulanacağını ve buna göre işlem yapılacağını,

b. Görme ya da başka bir engeli nedeniyle, basılı materyalleri okuyamayan kişilerin yayımlanmış eserlere erişiminin kolaylaştırılmasına dair Marakeş Anlaşması'nın temel hedefinin yayınlanmış basılı eserlere ulaşamayan başta görme engeli bulunan kişilerin basılı yayınlara ulaşmasını sağlamak olduğunu, Anlaşma'nın giriş kısmında Birleşmiş Milletler (BM) Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'de (EHİS) ilan edilen ayrımcılık yapmama, fırsat eşitliği, erişilebilirlik ve topluma tam ve etkin katılım ve dâhil olma ilkelerini akılda tutularak, görme engeli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engeli bulunan kişilerin, kendi seçtikleri her türlü iletişim biçimi aracılığıyla, eğitim hakkı ve araştırma yapma fırsatından yararlanma dâhil olmak üzere diğer bireylerle eşit olarak her türlü bilgi ve fikir arama, alma ve yayma özgürlüğü de dâhil, ifade özgürlüklerini sınırlayan ve tam anlamda gelişmelerine engel oluşturan zorlukların farkında olarak anlaşmaya varıldığının belirtildiğini, görme engeli ya da başka bir engeli bulunan kişi ya da kişilerin basılı eserlere erişiminin hiçbir ayrımcılık yapılmaksızın sağlanması gerektiğini,

c. Anlaşma'daki sanat eseri tanım ve kavramının aynı zamanda bilimsel eserleri de kapsadığını, Baronun görme engelli avukatlar için hukuk eserlerini çoğaltma yükümlülüğü bulunduğu, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76'ncı maddesinde baroların avukatlık mesleğini geliştirmek, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çalışmalarını yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğunu, hukuk alanında yayınlanmış eserlerden faydalanmanın avukatlar için ortak bir ihtiyaç olduğunu, bu ihtiyaç nedeniyle Baronun üye avukatlar için bir kütüphane oluşturduğunu, ancak görme engelli avukatların bu kütüphaneden istifade etmesinin mümkün olmadığını, Baronun engelli olmayan avukatlar

ile engelli avukatlar arasında açık ve doğrudan bir ayrım yaptığını, 2009 tarihinden 2023 tarihine kadar görme engelli avukatlar için kitap taraması yapmasına rağmen 2023 yılında kitap tarama uygulamasına son verilmesinin gerekçesiz olduğunu, kitap tarama konusunda ne tür maddi sorunlar bulunabileceğinin anlaşılabilir olmadığını,

ç. FSEK Ek 11’inci maddenin yayınların ticari amaçla çoğaltılmaması yine bu amaçla satılmaması kaydıyla belli kuruluşların bu eserleri çoğaltabileceğini öngördüğünü, maddenin eserleri çoğaltabilecek kuruluşları örnek kabilinden saydığını, amaca uygun düşüğü ölçüde örnek kabilinden sayılan kuruluşların dışında alenileşmiş eserlerin niteliğine göre başka kuruluşların da ticari amaç gütmeksizin yayınları çoğaltabileceğini,

d. Ayrıca Baronun FSEK Ek 11’inci madde uyarınca çoğaltma yapabilmesinin engelliler için üretilmiş bir nüshanın olmaması şartına bağlı olduğu iddiasının yerinde olmadığını, Baronun kütüphanede yer alan hangi eserin başka kuruluşlarca tarandığı yönünde herhangi bir belirleme yapmadığını ve Baronun taramadığı kitapların nüshalarının piyasada çoğaltıldığına dair kanıtlayıcı bir iddia ortaya koymadığını belirterek başvuru dilekçesindeki iddialarını yinelemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa’nın “*Kanun önünde eşitlik*” başlıklı 10’uncu maddesi şöyledir:

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

6. Anayasa’nın “*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*” başlıklı 17’nci maddesi şu şekildedir:

“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.”

7. Anayasa’nın “*Bilim ve Sanat Hürriyeti*” başlıklı 27’nci maddesi şöyledir:

“Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.”

8. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “*Tanımlar*” başlıklı 2’nci maddesinin (d) bendi şu şekildedir:

“Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi

(...) ifade eder.”

9. 6701 sayılı Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesi şu şekildedir:

“ (1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

10. 6701 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5’inci maddesi şu şekildedir:

“(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.”

11. 6701 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık türleri” başlıklı 4’üncü maddesi şöyledir:

“(1) Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık. (2) Eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla idari ya da adli süreçleri başlatan yahut bu süreçlere katılan kişiler ile bunların temsilcilerinin, bu nedenle maruz kaldıkları olumsuz muameleler de ayrımcılık teşkil eder.”

12. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurumun, “ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”le görevli olduğu düzenlenmiştir.

13. Mezkûr Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesi şöyledir:

“Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci fıkrası “Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir” hükmünü haizdir. Başvuranın dilekçesinden, 6701 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden engellilik temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır.

15. Mezkûr Kanun’un aynı maddesinin ikinci fıkrasına göre “İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.” Başvuran başvuru dilekçesi ekinde iddiaları ile ilgili 14/5/2024 tarihinde Ankara 1 Nolu Barosuna başvuru yaptığına ilişkin dilekçesini ve elektronik imza bilgilerini sunmuştur. Dolayısıyla başvuranın 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin ikinci fıkrasında aranan ilgili tarafa başvuru şartını yerine getirdiği değerlendirilmektedir. Yapılan inceleme neticesinde başvurunun esaslanabileceği bir başvuru olduğu kanaatine varılmıştır.

16. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunulması olarak tanımlanmıştır (AİHM, Willis/Birleşik Krallık, B. No: 36042/97, 11/6/2002, para. 48; AİHM, Okpisz/Almanya, B. No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). Ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediğini değerlendirmek için öncelikle ayrımcılığa neden olduğu iddia edilen işlemin ya da eylemin amacı ile sonucu arasındaki ilişkiye bakmak gerekmektedir. AİHM kararlarına göre, muameledeki farklılık, objektif ve makul bir gerekçeye sahip değilse ya da meşru bir amaç izlenmemişse ayrımcılık söz konusudur (AİHM, Abdulaziz, Cabales ve Balkandali/Birleşik Krallık, B. No. 9214/80..., 28/5/1985, para. 72).

17. Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da; nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa’nın 10’uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, Nuriye Arpa, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58). Bu nedenle hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleyle tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet

yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, Burcu Reis, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50).

18. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 3'üncü maddesinde engellilik durumu; "*bireyin engelliliğini ve engellilikten kaynaklanan özel gereksinimlerini, uluslararası yöntemleri temel alarak belirleyen derecelendirmeler, sınıflandırmalar ve tanılamalar*", engelliliğe dayalı ayrımcılık ise; "*siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlama*" olarak ifade edilmiştir. 5378 sayılı Kanun'un "*Genel Esaslar*" başlıklı 4'üncü maddesinde sayılan esaslardan biri de engellilerin tüm hak ve hizmetlerden yararlanması için fırsat eşitliğinin sağlanmasıdır.

19. EHİS'in 2'nci maddesine göre ise "*Engelliliğe dayalı ayrımcılık, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı ve makul düzenlemelerin gerçekleştirilmemesini kapsamaktadır.*" Yine Sözleşme'nin "*Ayrımcılık yapılmaması ve eşitlik*" başlıklı 5'inci maddesinde; "*Taraf Devletler herkesin hukuk önünde ve karşısında eşit olduğunu ve ayrımcılığa uğramaksızın hukuk tarafından eşit korunma ve hukuktan eşit yararlanma hakkına sahip olduğunu kabul eder. Taraf Devletler engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılığı yasaklar ve engellilerin herhangi bir nedene dayalı ayrımcılığa karşı eşit ve etkin bir şekilde korunmasını güvence altına alır. Taraf Devletler eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tüm adımları atar. Engellilerin fiili eşitliğini hızlandırmak veya sağlamak için gerekli özel tedbirler işbu Sözleşme amaçları doğrultusunda ayrımcılık olarak nitelendirilmez.*" ifadeleriyle engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılık yasaklanmış, devletlerin bu konudaki yükümlülüğü açıkça düzenlenmiştir.

20. EHİS'in "*Düşünce ve İfade Özgürlüğü ile Bilgiye Erişim*" başlıklı 21'inci maddesi şu şekildedir:

"*Taraf Devletler engellilerin işbu Sözleşme'nin 2'nci maddesinde tanımlanmış tüm iletişim araçlarını tercihe bağlı kullanabilmesi, bilgi ve fikir araştırma, alma ve verme özgürlüğü dâhil düşünce ve ifade özgürlüğünden diğer bireylerle eşit koşullar altında yararlanabilmesi için uygun tüm tedbirleri alır. Bu tedbirler aşağıdakileri içermelidir: (a) Kamuya sunulması amaçlanan bilginin engellilerin erişebileceği biçimlerde ve farklı engelli gruplarına uygun teknolojilerle güncel olarak ve ek bir bedel alınmaksızın sunulması; (b) Engellilerin resmi temaslarda işaret dillerini, Braille alfabesini, beden dilini ve tercih ettikleri diğer tüm erişilebilir iletişim araç ve biçimlerini kullanmalarının kolaylaştırılması; (c) Kamuya açık hizmet sunan özel kuruluşların internet dâhil olmak üzere, engellilerin erişilebileceği ve kullanılabileceği biçimde bilgi ve hizmet sunmalarının teşvik edilmesi;(...)"*

21. Başvuran; Ankara 1 No'lu Barosuna kayıtlı görme engelli bir avukat olduğunu, Baronun 2009 yılında kütüphanede görme engelli avukatlar için kitap tarama ünitesi oluşturduğunu, böylece görme engelli avukatların kütüphanedeki yazılı kaynaklara erişiminin sağlandığını, ancak mevcut yönetimin 20/8/2023 tarihinden itibaren kitap tarama uygulamasına son verdiğini, Baronun avukatlara sağladığı Baro kütüphanesindeki mevcut eserlere erişim hakkından sırf görme engelli olması nedeniyle yararlanmadığını, ancak görme engeli olmayan avukatların yararlanabildiğini ve görme engelli bir avukat olarak Baro kütüphanesinde bulunan yayınlanmış hukuk eserlerine erişememesinin ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini iddia etmektedir.

22. Başvuranın iddialarına karşı muhatap Baro; FSEK Ek 11'inci madde ile Marakeş Anlaşması hükümleri arasında bazı farklılıklar bulunduğunu, FSEK Ek 11'inci maddede eserin çoğaltılması konusunda izin alınmadan işlem yapma konusunda istisna öngörüldüğünü, bir eserin engellilere özgü nüshaları yoksa ancak istisna kapsamında çoğaltılabileceğini ve ödünç verilebileceğini, mali hak sahibi olan yayınevi engellilerin kullanımına uygun olarak piyasaya o eseri sunmuşsa artık o eserin FSEK Ek 11'inci maddede yer alan istisna kapsamında uygulamaya tabi olamayacağını, Baro tarafından kurulması planlanan Görme Engelliler Kütüphanesinin FSEK Ek 11'inci maddesindeki istisna kapsamında olmadığını, bu nedenle başvuranın talebine olumlu yanıt verilemediğini, FSEK 11'inci maddede öngörülen istisnanın bireysel ve topluluk olarak yararlanmayı sağlayan istisna şeklinde ikiye ayrıldığını, bu istisnaların şartlara bağlandığını, Görme Engelliler Kütüphanesi Projesi'nin görme engelli avukatların tamamına yönelik olduğunu, bireysel değil topluluk olarak yararlanmayı sağlayan istisnanın şartlarını sağlaması gerektiği, bu açıdan çoğaltımın engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluş tarafından yapılması gerektiğini, Baronun bu yönde bir kuruluş olmadığını ve Proje'nin FSEK ve Marakeş Anlaşması bağlamında istisna kapsamında kalmayacağını belirtmiştir.

23. Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşması, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) tarafından 27/6/2013 tarihinde gerçekleştirilen Diplomatik Konferans tarafından görme engelli ve basılı materyal okuma engelli kişilerin yayınlanmış eserlere erişimlerini kolaylaştırmak için akdedilmiş bir anlaşmadır. Türkiye, Anlaşma'yı 1/11/2013 tarihinde imzalamıştır. Marakeş Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun 20/3/2021 tarihli ve 31429 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

24. Ülkemizce onaylanan Marakeş Anlaşması'nın 3'üncü maddesine göre görme engeli bulunan, görme bozukluğu veya engeli olmayan kişilerle önemli ölçüde eşdeğer bir görme fonksiyonunu kazandıracak şekilde iyileştirilemeyen ve bir kitabı tutmayı veya çevirmeyi veya okuma için kabul edilebilir bir süre gözlerini sabit tutmayı veya odaklamayı fiziksel engelliliği nedeniyle gerçekleştiremeyen kişiler yararlanıcı kişiler olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda yararlanıcı kişi konumunda olan görme engelli bireylerin Mezku Anlaşma'nın 4/1(a) bendine göre umuma arz edilmiş her türlü yazılı edebiyat ve sanat eserlerinin erişebilir formatlarına ulaşmasının sağlanması gerekmektedir [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK), B. No: 2021/377, K. No: 2021/253, 7/10/2021, para. 27].

25. Marakeş Anlaşması'nın giriş kısmında İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve EHİS'de ilan edilen ayrımcılık yapmama, fırsat eşitliği, erişilebilirlik ve topluma tam ve etkin katılım ve dâhil olma ilkelerini akılda tutulmasına vurgu yapılmıştır. Ayrıca Anlaşma'nın giriş kısmında görme engeli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engeli bulunan kişilerin, kendi seçtikleri her türlü iletişim biçimi aracılığıyla, eğitim hakkı ve araştırma yapma fırsatından yararlanma dâhil olmak üzere diğer bireylerle eşit olarak her türlü bilgi ve fikir arama, alma ve yayma özgürlüğü de dâhil, ifade özgürlüklerini sınırlayan ve tam anlamda gelişmelerine engel oluşturan zorlukların farkında olunmasına da dikkat çekilmiştir.

26. Marakeş Anlaşması'nın temel amacı, engellilerin diğer bireylerle eşit seviyede eserlere ulaşımını kolaylaştırmak için bu alandaki eksikliği gidermeye yönelik yasal çerçeve oluşturmaktır. Anlaşma'nın telif hakkı sahibinin izni olmaksızın bir eserin erişilebilir format kopyasının yapılmasına imkan sağlayan ve engelliler için getirilen istisna hükümleriyle ulaşılabilecek hedeflerden biri de engelliler için yeterli sayı ve nitelikte erişilebilir format kopyalar üretilmesidir. Anlaşma'nın giriş kısmında taraf devletlerin görme engelli kişiler ile ilgili kendi ulusal telif hakkı yasalarında sınırlamalar ve istisnalar oluşturmalarına rağmen, halen bu kişiler için mevcut eserlerin erişilebilir format kopyalarına erişimde devam eden sıkıntıların olduğu ve bu kişilerin eserlere erişebilmeleri için gösterilecek çabaların tekrarını zorunlu kıldığı hususları dile getirilmiştir. Nitekim Anlaşma'nın 4'üncü maddesi Taraf Devletlere, telif hakları ile ilgili yasalarda eserlerin yararlanıcılar için erişilebilir formattaki nüshalarının elverişliliğini kolaylaştırmak için çoğaltma hakkı, yayma hakkı ve kamuya iletim hakkına yönelik sınırlama ve istisna sağlamak yükümlülüğü getirmektedir.

27. Ulusal mevzuatta fikir ve sanat eserlerini meydana getiren eser sahiplerinin ürünleri üzerindeki manevi ve mali haklarını belirlemek, korumak, bu ürünlerden yararlanma şartlarını düzenlemek, öngörülen esas ve usullere aykırı yararlanma halinde yaptırımları tespit etmek amacıyla 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu yürürlüğe konulmuştur. 5846 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca bir eserin aslını veya kopyalarını, herhangi bir şekil veya yöntemle, tamamen veya kısmen, doğrudan veya dolaylı, geçici veya sürekli olarak çoğaltma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. Ancak Kanun'un Ek 11'inci maddesi ile engelliler yönünden istisna getirilmiştir. Dolayısıyla 3/3/2004 tarih ve 5101 sayılı Kanun ile eklenen Ek 11'inci madde ulusal mevzuatta eser sahibinin bazı haklarına engelliler yararına getirilen bir sınırlandırma niteliğindedir.

28. Marakeş Anlaşması'nın kabulünden ve Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'dan önce yürürlüğe giren FSEK Ek 11'inci madde hükmü şu şekildedir: “*Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braill alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir. Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve*

çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur.

29. Muhatap Baro Marakeş Anlaşması ile FSEK Ek 11'inci maddedeki düzenlemelerin farklılıklar taşıdığını ifade etmiş, başvuran ise FSEK Ek 11'inci madde ile Anlaşma'nın çeliştiği yerlerde Anayasa gereğince Anlaşma hükmünün geçerli olduğunu iddia etmiştir. Anayasa'nın "*Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma*" başlıklı 90'ıncı maddesinin beşinci fıkrasına göre "*Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.*" Bu kapsamda Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'un 20/3/2021 tarihli ve 31429 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandığı göz önüne alındığında; milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır. Ancak muhatap Baro gerek Marakeş Anlaşması'ndaki düzenlemeler gerekse FSEK Ek 11'inci madde kapsamında Baronun Görme Engelliler Kütüphanesi Projesi'nin istisna kapsamında kalmayacağını ve Baroya kusur izafe edilemeyeceğini belirtmiştir. Ancak engellilerin tüm hak ve hizmetlerden yararlanması için fırsat eşitliğinin sağlanması zorunluluğu gerek uluslararası sözleşmelerde gerekse ulusal mevzuatta yer almaktadır. Dolayısıyla, EHİS, Marakeş Anlaşması, 5378 sayılı Kanun ve 6701 sayılı Kanun kapsamında Baronun engellilik temelinde ayrımcılık yapmama yükümlülüğü bulunduğu ortadadır.

30. Anayasa'nın 17'nci maddesinde yer alan maddi ve manevi varlığı geliştirme hakkı doğrultusunda engelli bireylerin maddi ve manevi varlığını geliştirmeleri açısından basılı eserlere erişimi hayati önem taşımaktadır. Nitekim başvuranın bir avukat olarak meslek kuruluşu tarafından sunulan kütüphane hizmetinden yararlanarak hukuk kitaplarına erişimi mesleki gelişimi açısından da önem taşımaktadır. Nitekim EHİS 21'inci maddesinde engelli bireylerin bilgi, fikir araştırma, alma ve verme özgürlüğünden eşit koşullar altında yararlanabilmesi hüküm altına alınırken; gerek EHİS'in "*Çalışma ve İstihdam*" başlıklı 27'nci maddesinde gerekse 5378 sayılı Kanun'un "*İstihdam*" başlıklı 14'üncü maddesinde kariyer gelişiminde de engelliliğe dayalı ayrımcı uygulamalarda bulunulamayacağı düzenlenmiştir.

31. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "*Baroların kuruluş ve nitelikleri*" başlıklı 76'ncı maddesi şu şekildedir: "*Barolar; avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlâkını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır. (...)*" Dolayısıyla Barolar meslek kuruluşu olarak mensubu olan avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla faaliyet yürütmektedir. Bu kapsamda muhatap Baronun üye avukatların mesleki olarak ihtiyaç duyacakları kitap, dergi vb. yayınlara erişim imkânı sağlayan bir kütüphane oluşturduğu ve üyelerinin

kullanımına sunduğu anlaşılmaktadır.

32. Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir ve engelliğe dayalı ayrımcılık yasaktır. Dolayısıyla muhatap Baro, kendisine üye avukatlara kütüphane hizmeti sunarken kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olarak hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan avukatlar aleyhine ayrımcılık yapamaz. Başvuran muhatap Baro tarafından sunulan kütüphane hizmetinden görme engeli olmayan avukatlar yararlanabilirken kendisinin görme engelli olduğu için yararlanamadığını ve ayrımcılığa uğradığını iddia etmektedir. Hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin ayrımcı karakterli kabul edilmemesi için nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılması, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanması ve farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olması gerekmektedir.

33. Başvuranın muhatap Baro tarafından sunulan kütüphane hizmetinden görme engelli olduğu için yararlanmadığı ve Baronun 2023 yılı öncesinde görme engelli avukatların kütüphaneden yararlanması için yaptığı tarama hizmetine son verdiği iddialarına karşılık muhatap Baro, Marakeş Anlaşması'nın hükümlerini ve FSEK'in Ek 11'inci maddesini öne sürmüş ve bu belgelerde yer alan istisna hükmünün uygulama alanı bulamayacağını ifade etmiştir. Dolayısıyla muhatap Baronun görme engelli avukatlar ile görme engelli olmayan avukatlar arasında yaptığı farklı muamelenin gerekçesinin, eser sahibinin fikri ve sınai mülkiyetini korumak ve telif haklarını ihlal etmemek amacı taşıdığı söylenebilir. Ancak muhatap Baro her ne kadar mevzuata uygun davranma şeklinde meşru bir amaç taşıdığını belirtmekteyse de, başvuranın Baronun 2009 yılında kütüphanede görme engelli avukatlar için kitap tarama ünitesi oluşturduğu, böylece görme engelli avukatların kütüphanedeki yazılı kaynaklara erişiminin sağlandığı, ancak mevcut yönetimin 20/8/2023 tarihinden itibaren kitap tarama uygulamasına son verdiği iddiaları karşısında herhangi bir açıklamada ya da itirazda bulunmamıştır. FSEK Ek 11'inci maddenin 2004 yılında yürürlüğe girdiği nazara alındığında, Kanun maddesi yürürlüğe girdikten sonra da Baronun 2009-2023 yılları arasında tarama faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu durum karşısında muhatap Baronun FSEK EK 11'inci madde kapsamında istisna kapsamında kalmadığını belirterek daha önce devam ettirdiği kitap tarama uygulamasına 2023 yılında son vermesinde uygulamanın meşru amacını ortaya koyamadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla muhatap Baro tarafından yapılan farklı muamelenin nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmadığı kanaati hâsıl olmuştur.

34. Öte yandan başvuran muhatap Baro aidatını ödeyen bir baro mensubu olarak diğer meslektaşları gibi Baro tarafından sunulan hizmetlere tam ve eşit koşullarda erişim hakkına sahiptir. Bu çerçevede görme engelli olmayan avukatların Baro tarafından sunulan kütüphane hizmetinden yararlanmasında herhangi bir engel bulunmazken, görme engelli avukatların kütüphane hizmetinden yararlanamamasının; amacı avukatlık mesleğini geliştirmek, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çalışma yürütmek olan Baronun, meslek kuruluşu olarak yerine getirmesi gereken görev ve yükümlülükleriyle de bağdaştığı söylenemeyecektir.

35. Ayrıca muhatap Baro gerek Marakeş Anlaşması'ndaki düzenlemeler gerekse FSEK Ek 11'inci madde kapsamında Baronun Görme Engelliler Kütüphanesi Projesi'nin istisna kapsamında

kalmayacağını, Baronun FSEK Ek 11'inci madde kapsamındaki derneklerden olmadığını belirtmiştir. Başvuran ise FSEK Ek 11'inci maddede sayılan kuruluşların örnek kabilinden sayıldığını ve Baronun da ticari amaç gütmeksizin yayınları çoğaltabileceğini belirtmiştir. FSEK Ek 11'inci madde uyarınca ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticari amaç güdülmeksizin engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir. Dolayısıyla FSEK Ek 11'inci madde ile engellilere hizmet veren kuruluşların ihtiyaç kadar erişilebilir kopya çoğaltma ve bunların yararlanıcılara ödünç verilmesi şeklindeki kullanımlarına izin verilmiştir. Bu kuruluşlar engellilere hizmet veren vakıf, dernek, eğitim kurumu gibi kamu veya özel sektör kuruluşları olabilir. Her ne kadar Baro FSEK Ek 11'inci madde kapsamında sayılan münhasıran engellilere hizmet veren bir kuruluş olmasa da, Baronun bir meslek kuruluşu olarak sunduğu tüm hizmetlerde eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı kapsamında faaliyet göstermesi zorunluluğu ortadan kalkmamaktadır. Bu nedenle 1136 sayılı Kanun kapsamında insan haklarını savunmayı ve korumayı amaç edinen muhatap Baronun; daha önce devam ettirdiği kitap tarama uygulamasına FSEK EK 11'inci maddede öngörülen istisna kapsamında kalmadığı ve bu maddede sayılan kuruluşlardan olmadığı gerekçesiyle son verdiği yönündeki savunmasına itibar edilmemiştir.

36. Tüm bunlarla birlikte; 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Ayrıca mezkûr maddenin dördüncü fıkrasında ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla da yükümlüdür. Bu durum karşısında 1136 sayılı Kanun kapsamında amaçlarından biri de insan haklarını savunmak ve korumak olan muhatap Baronun, 6701 sayılı Kanun kapsamında da eşitliğin tesisi ve ayrımcılığın önlenmesi konusunda yükümlü olduğu ortadadır. Ancak muhatap Baro daha önce devam ettirdiği kitap tarama uygulamasını telif hakları gerekçesi ile sona erdirmiş, başvuran kütüphaneden yararlanmak istediğinde söz konusu gerekçeyi ileri sürmüş ve başvurana herhangi bir çözüm yolu ya da kitaplara erişebileceği başka bir imkânı da öneri olarak sunmamıştır.

37. Ayrıca başvuran kitap tarama faaliyetinin teçhizat açısından maddi külfet getirebileceğine istinaden 23/8/2023 tarihinde Baroya 23.700,00 TL gönderildiğini, ancak kitap tarama faaliyetinin yine de başlatılmadığını ve paranın bağış yapanlara iade edilmediğini iddia etmiştir. Muhatap Baro başvuranın bu yöndeki iddialarına karşı da bir açıklama getirmemiştir. Dolayısıyla Baronun başvuranın bu konu hakkında gösterdiği çözüm önerilerine de uzak kaldığı kanaati oluşmuştur.

38. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesine göre "*Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli*

emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.” Bu çerçevede başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koymasına rağmen muhatap Baronun başvuranın görme engeli nedeniyle Baro kütüphanesinden yararlanamadığı yönündeki iddiasını çürütemediği ve ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini kanıtlayamadığı değerlendirilmiştir.

39. Tüm bu açıklamalar doğrultusunda, Muhatap Baronun avukatların kullanımına sunduğu kütüphanedeki mevcut eserlerden görme engelli avukatların da yararlanması için yaptığı kitap tarama faaliyetlerine son vermesi şeklindeki uygulamanın haklılaştırılmadığı, muhatap Baronun ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini kanıtlayamadığı ve bu nedenle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaati hasıl olmuştur.

40. İhlalin etki ve sonucunun ağırlığı ile ihlal iddiasına muhatap Baronun 1136 sayılı Kanun uyarınca taşıdığı insan haklarını savunmak ve korumak ile avukatlık mesleği mensuplarının haklarını korumak amacı, sahip olması gereken hukuki bilgi birikimi ve güçlü hukuki konumda bulunması göz önünde bulundurularak ihlal konusu eylemle ilgili muhatap Baroya üst sınırdan idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALI YAPILDIĞINA,

B. Muhatap Ankara 1 No'lu Barosu hakkında 141.934,00 TL (YüzKırkBirBinDokuzYüzOtuzDört TL) İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,

C. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Ç. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

16/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(Görevli)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi
(İznil)

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ

Kurul Üyesi
(İzinli)

Ünal SADE
Kurul Üyesi
(Görevli)

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU

Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

Kurul Üyesi